

ירושלים, ו' אדר ב תשע"ט
יום רביעי 13 מרץ 2019
חוזר 14/2019
0491-0002-2019-079872

אל: **הסמנכ"לים לניהול ההון האנושי במשרדי הממשלה ויחידות הסמך**

שלום רב,

הנדון: אסדרת תפקידי הגנת הסייבר במשרדי הממשלה ויחידות הסמך

כללי

בשנים האחרונות ניכרת עלייה משמעותית בשכיחותם ובחומרתם של אירועי סייבר בעולם כולו ובישראל בפרט. על רקע מציאות חדשה זו, קידם מערך הסייבר הלאומי בפברואר 2015 שתי החלטות ממשלה. החלטה מספר 2443 לאסדרה לאומית ולהובלה ממשלתית בהגנת הסייבר, והחלטה מספר 2444 לקידום ההיערכות הלאומית בתחום הגנת הסייבר. כחלק מהחלטה מספר 2443 הושם דגש מיוחד על העלאת רמת ההגנה בממשלה עצמה, כקטר מוביל למשק כולו.

נדבך מרכזי באסדרה הלאומית הוא הסדרת אנשי המקצוע העוסקים בתחום זה. כיום מועסקים בארגונים שונים במשק, כמו גם בממשלה, אנשי מקצוע במגוון דיסציפלינות בתחום הגנת הסייבר, עם שונות גבוהה ברמתם המקצועית וללא ודאות באשר לעמידתם בסטנדרטים מקצועיים המאפשרים התמודדות הולמת עם איומי ואירועי סייבר. על רקע זה עלה הצורך להסדיר את מקצועות הגנת הסייבר בישראל במטרה -

- לתקן את המצב הקיים לפיו כל אדם יכול להציג ולהגדיר את עצמו כמומחה להגנת הסייבר.
- להגן על הציבור מפני בעלי מקצוע לא מיומנים העשויים לגרום נזק פיסי, כלכלי, תדמיתי או כל נזק אחר לקהל הצורכים את שירותיהם.
- להבטיח את הרמה המקצועית, המהימנות והאתיקה של העוסקים בתחום.

לצורך כך, מערך הסייבר הלאומי גיבש מדיניות להסדרת מקצועות הגנת הסייבר במדינת ישראל ובמסגרתה הוגדרו חמישה מקצועות יסוד בתחום הגנת הסייבר והוגדר הידע המקצועי הנדרש לכל מקצוע, כמובא להלן:

- א. מנהל יישום הגנת סייבר** - אדם בעל ידע תיאורטי בסיסי ויכולת יישומית (Hands-on) האחראי על יישום הגנת הסייבר בארגון ובכלל זה, התקנה, ניהול, תפעול ותחזוקה של מוצרי הגנת הסייבר ועוד.
- ב. מוסמך מבדקי חדירה** - אדם בעל ידע עדכני ויכולת מעשית גבוהה בנושאי איתור חולשות במערכי הגנת סייבר ובדיקת חדירות (Penetration Testing).
- ג. מוסמך תחקור סייבר** - אדם בעל ידע עדכני ויכולת מעשית גבוהה בנושאי תחקור אירועים (Forensics).

ד. **מוסמך מתודולוגיות הגנת סייבר** - אדם בעל ידע תיאורטי מקיף ומעמיק במכלול נושאי מתודולוגיות הגנת הסייבר ובכלל זה גיבוש, אפיון ומימוש תפיסות, שיטות ומתודולוגיות להגנת הסייבר בארגון, ניהול סיכוני הגנת הסייבר ועוד.

ה. **מוסמך טכנולוגיות הגנת סייבר** - אדם בעל ידע תיאורטי מקיף ומעמיק במכלול נושאי טכנולוגיות הגנת הסייבר ובכלל זה, תכנון מענה טכנולוגי להגנת סייבר בארגון, תוך שילוב טכנולוגיות ושיטות אבטחה, ניהול וטיפול באירועי סייבר ועוד.

החלטת ממשלה מספר 2443 אשר התקבלה ב-15.02.15 הטילה על המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה להסדיר את אנשי המקצוע בתחום הגנת הסייבר המועסקים במשרדים והגדירה כי:

1. בכל משרד ממשלתי יוגדר ממונה הגנת הסייבר המשרדי.
2. כל עובד חדש שיועסק בתחום הגנת הסייבר בממשלה במקצועות שנקבעו ידרש לעמוד בהסמכות הרלוונטיות.
3. בתוך חמש שנים מיום ההחלטה, לכל היותר, כלל העובדים העוסקים בהגנת הסייבר בממשלה יהיו בעלי ההסמכות הרלוונטיות.

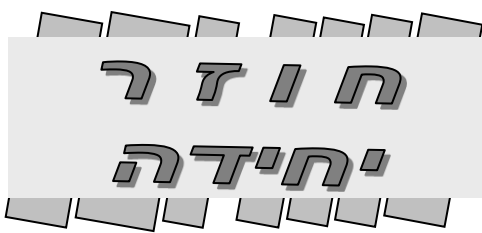
1. מהות תפקיד

א. ייעוד

למימוש האמור בממשלה, קודמה עבודת מטה במערך הסייבר הלאומי בשיתוף עם נש"מ ונציגים ממשרדי הממשלה, ע"י תת ועדה של ועדת ההיגוי הממשלתית לקידום ההובלה הממשלתית בתחום הגנת הסייבר. עבודת המטה נועדה לבחון את המצב הקיים בממשלה בנושא אנשי מקצוע בתחום הגנת הסייבר, להגדיר את הצורך המקצועי ולהגיש המלצות לוועדת ההיגוי הממשלתית, זאת תוך התאמה של העבודה המקצועית לכללים החלים על תפקידים בשירות הציבורי.

עבודת המטה כללה את הנושאים הבאים:

- א. המקצועות הרלוונטיים בתחום הגנת הסייבר בממשלה - הגדרת אנשי המקצוע הרלוונטיים לממשלה, מיקומם וכפיפותם הארגונית.
- ב. רמות המשרה בשירות הציבורי - הגדרת רמות משרה לכלל התפקידים בהלימה לתפקידי הליבה ביחידות מערכות המידע ולתפקידים זהים במשק בתחום הגנת הסייבר.

- ג. תיאורי התפקידים בשירות הציבורי - קביעת תיאורי התפקיד של מקצועות הליבה, לרבות מקצוע הליבה בתחום אבטחת המידע, עדכון והגדרה של תיאורים חדשים והמלצה לדרישות סף (השכלה/הכשרה/ניסיון) לכלל התפקידים.
- ד. סיווג המשרדים - גיבוש תבחינים להערכת המשרדים וסיווגם, בהתאם להיקף ולמורכבות הפעילות בתחום הגנת הסייבר.
- ה. מיפוי אנשי המקצוע העוסקים בתחום הגנת הסייבר בממשלה או על ידה - ביצוע מיפוי של כלל המועסקים בתחום אבטחת המידע/הגנת הסייבר במשרדי הממשלה ויחידות הסמך העצמאיות (סה"כ ב- 49 גופים), על סמך תבחינים מוגדרים.

ועדת ההיגוי הממשלתית אישרה את המלצות עבודת המטה, המהוות בסיס לחוזר זה.

ב. במסגרת אישור ועדת ההיגוי הממשלתית, הוחלט כי שלושה מבין חמשת המקצועות בתחום הסייבר יותאמו למשרדי הממשלה וביחידות הסמך כתפקידים של עובדי מדינה:

1. מנהל יישום הגנת הסייבר.
2. מוסמך טכנולוגיות הגנת הסייבר.
3. מוסמך מתודולוגיות הגנת הסייבר.

מסקנת עבודת המטה הינה כי שני המקצועות הנוספים (מוסמך מבדקי חדירה ומוסמך תחקור סייבר) אינם מצריכים איוש בידי עובדי מדינה, בשל אופי השירותים אותם מספקים. מדובר בשירותים הניתנים כמענה לצורך מסוים, לכן ניתן לענות על צרכי הממשלה בנושא זה באמצעות נותני שירותים חיצוניים בתחום הגנת הסייבר.

2. יצירת תפקידי הגנת הסייבר במשרדי הממשלה וביחידות הסמך וכפיפות ארגונית מבנה ארגוני

- א. מימוש פונקציית מנהל יישום הגנת הסייבר ביחידת מערכות המידע בכל משרד ובכל יחידת סמך. תפקיד זה מחליף את תפקיד הליבה "מיישם אבטחת מידע". מנהל יישום הגנת הסייבר יהיה כפוף למוסמך טכנולוגיות הגנת הסייבר במידה וקיימת פונקציה כזו ביחידת מערכות המידע. במידה ולא קיימת, יהיה כפוף למנהל יחידת מערכות המידע.
- ב. מימוש פונקציות מוסמך טכנולוגיות הגנת הסייבר ביחידת מערכות המידע, במשרדים וביחידות הסמך בהם יוכר הצורך המקצועי ע"י מערך הסייבר הלאומי.
- ג. מימוש פונקציית מוסמך מתודולוגיות הגנת הסייבר במשרדים וביחידות הסמך בהם יוכר הצורך המקצועי ע"י מערך הסייבר הלאומי. הפונקציה תהיה כפופה לממונה הגנת הסייבר המשרדי.

3. תקינה וקביעת רמות המשרה

- א. מוסמך מתודולוגיות הגנת הסייבר ומוסמך טכנולוגיות הגנת הסייבר יהיו בעלי רמת משרה התואמת לאפיון המשרד ושניהם מקבילים לתפקיד הליבה מנהל טכנולוגיה ותשתיות באגף מערכות מידע (41-43 או 40-42).

ב. מנהל יישום הגנת הסייבר בהתאמה לאפיון אגף מערכות המידע (40-42 או 39-41).

אפיון המשרד יעשה בהתאם לתפקוד אגפי מערכות המידע המאושר ע"י נציבות שירות המדינה.
מצ"ב תרשים מינוי בעלי תפקיד בהגנת הסייבר **כנספת א'**.

4. תיאורי תפקיד ודרישות סף

לאחר בחינת תיאורי התפקיד ודרישות הסף של התפקידים הקיימים, הוחלט על הגדרת תיאורי תפקיד ודרישות סף חדשים בהלימה לדרישות המקצועיות המוגדרות במסמך זה.
להלן מס' תיאורי התפקידים הארציים החדשים:

מוסמך בכיר טכנולוגיות הגנת סייבר 41-43 מס' עיסוק 51024240.

מוסמך טכנולוגיות הגנת סייבר 40-42 מס' עיסוק 51024926.

מוסמך בכיר מתודולוגיות הגנת סייבר 41-43 מס' עיסוק 51023100.

מוסמך מתודולוגיות הגנת סייבר 40-42 מס' עיסוק 51024925.

מנהל יישום הגנת סייבר א' 40-42 מס' עיסוק 51025102.

מנהל יישום הגנת סייבר ב' 39-41 מס' עיסוק 51024963.

תפקיד הליבה הנוכחי "מנהל יישום אבטחת המידע" - יבוטל.

5. תנאי העסקה ושכר לעובדים המועסקים בתחום הגנת הסייבר

מסגרת ההעסקה - לאור מאפייני התפקידים, תנאי השכר הייחודיים של עובדים בתחום הגנת הסייבר במשק האזרחי והקושי בגיוסם ושימורם של עובדים אלו, הוחלט להצמיד את שכר עובדי הגנת הסייבר בממשלה לטבלאות השכר של תפקידי הליבה במערכות מידע. השיבוץ הראשוני למשרה יהיה ברמה מס' 3 כפי שמופיעה בסולם השכר. הקידום בדרגה יהיה בהתאם לקידום בתפקוד הליבה באגפי מערכות מידע.

מוסמך טכנולוגיות הגנת סייבר - דירוג שכר מנהלי טכנולוגיות ופיתוח 422/423 (בהתאמה לרמת התפקיד).

מוסמך מתודולוגיות הגנת סייבר - דירוג שכר מנהלי טכנולוגיות ופיתוח 422/423 (בהתאמה לרמת התפקיד).

מנהל יישום הגנת סייבר - דירוג שכר מנהלי אבטחת מידע 426/427 (בהתאמה לרמת התפקיד).

6. הרכב ועדות הבוחנים לתפקידים בתחום הגנת הסייבר

בהתאם למפורט בחוזר המצ"ב, ובכלל זה תחומי האחריות והסמכויות המקצועיות בתפקידי הגנת הסייבר הוחלט לשלב בוועדות הבוחנים נציגים ממערך הסייבר הלאומי ומיה"ב אשר ברשות התקשוב הממשלתית.

הרכב ועדות בוחנים יהיה עפ"י ההרכב שלהלן:

במכרז פנימי/בינמשרדי

- יו"ר** - נציג יה"ב מרשות התקשוב הממשלתית
- חבר** - נציג המשרד או יחידת הסמך שבה משובצת המשרה, שהוא הממונה הישיר על המשרה המוכרזת או מי מטעמו
- חבר** - נציג מערך הסייבר הלאומי
- חבר** - נציג ההסתדרות שהוא בא כוח האיגוד המקצועי הרלוונטי שאינו עובד המשרד או יחידת הסמך של המשרד.

במכרז פומבי

- יו"ר** - נציג יה"ב מרשות התקשוב הממשלתית
- שני חברים** - נציגים של המשרד הנוגע בדבר, אשר אחד מהם הממונה הישיר על העובד שימונה למשרה המוכרזת או מי מטעמו
- חבר** - נציג ציבור, אדם שאינו עובד המדינה

בהתאם לפסקה 12.364 לתקשי"ר במכרזים פומביים ישמש נציג מערך הסייבר הלאומי בתפקיד של **בוחן-יועץ** בכפוף לסייגים אשר יפורטו להלן:

- א. בעת התכנסות הוועדה נציג מערך הסייבר הלאומי, כמו גם יתר חברי הוועדה, יידרש לחתום על טופס למניעת ניגוד עניינים.
- ב. נציג מערך הסייבר הלאומי יציג בפני חברי הוועדה את מהות התפקיד בהתאם לתיאור התפקיד ומאפייני המשרה בטרם שלב הראיונות.
- ג. נציג מערך הסייבר הלאומי יהיה רשאי להשתתף בראיונות המועמדים ובתום סבב הראיונות לכל המועמדים ובטרם פתיחת הדיון בין חברי הוועדה יורשה הנציג לחוות את דעתו על המועמדים השונים. בשלב זה יסתיים תפקידו של הנציג בוועדת הבוחנים והנ"ל יעזוב את חדר הוועדה ולא יהיה מעורב בדיון ובהחלטה על בחירת המועמד לתפקיד.
- ד. יש לתעד את הדברים בפרוטוקול וועדת הבוחנים.

במכרזים לתפקיד **מתודולוג הגנת הסייבר אשר אינו כפוף לאגף מערכות מידע**, במכרזים פנימיים/בינמשרדיים יו"ר ועדת הבוחנים יהיה נציג מערך הסייבר הלאומי וחבר הוועדה נציג יה"ב מרשות התקשוב הממשלתית. במכרזים פומביים נציג יה"ב מרשות התקשוב הממשלתית ישמש בתפקיד בוחן יועץ בכפוף לסייגים אשר פורטו לעיל.

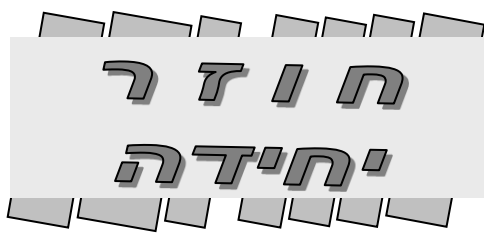
7. סיווג המשרדים בהתאם למורכבות הפעילות בתחום הגנת הסייבר

כיוון שקיימת שונות בהיקף ובמורכבות הפעילות בתחום הגנת הסייבר בין משרדי הממשלה ויחידות הסמך השונות, לא ניתן לקבוע מסגרת ארגונית זהה לכל משרדי הממשלה ויחידות הסמך. לצורך כך נערך מיפוי של הצרכים השונים ונקבע יישום והטמעה של התפקידים בהתאמה.

8. **קליטת עובדים קיימים המועסקים בהעסקה חיצונית לתפקידים בתחום הגנת הסייבר**
עובדים קיימים המועסקים באופן חיצוני במשרות אלו, יקלטו לשירות המדינה בפטור ממכרז בהתאם להחלטת ממשלה 4922 ולהנחיית נציב מס' 1.5 - "הוראות ביצוע לקליטת עובדי קבלן לשירות המדינה" מיום 19.05.2015 (להלן קישור להנחיה https://www.gov.il/he/departments/policies/guide_line_15) בכפוף לעמידתם בתנאים המפורטים בהחלטת הממשלה ובהנחיית הנציב ובמבחני ההסמכה לתפקיד תוך 18 חודשים מכניסתם לתוקף.

9. **התייחסות לבעלי מקצוע ותיקים**
א. עובדים העוסקים באבטחת המידע/הגנת הסייבר בתקופה של חמש שנים בממשלה בתחומי מתודולוגיית הגנת סייבר וטכנולוגיית הגנת סייבר ועובדים העוסקים בתחום יישום הגנת סייבר שלוש שנים בממשלה, יקבלו הכרה ממערך הסייבר הלאומי, בהתאם לקריטריונים שייקבעו בשיתוף עם נש"מ ומערך הסייבר הלאומי.
ב. עד לקיום ההסמכות, איוש חדש של התפקידים בתחום הגנת הסייבר יתבסס על פי העמידה בדרישות המקצועיות בתנאי הסף כפי שמופיע בתיאורי התפקידים.
ג. ממועד כניסת ההסמכות לתוקף - העובדים הקיימים בתחום הגנת הסייבר יידרשו לעבור הסמכות בתוך 18 חודשים.
ד. העוסקים בתחום הגנת הסייבר יוכלו לגשת להסמכות במקצוע אחד או יותר ובהתאם לעמידתם בהסמכות השונות יוגדרו תפקידיהם הרלוונטיים בתחום הגנת הסייבר ואופציות השיבוץ במשרד.
ה. במידה והנבחנים עומדים בהסמכה למקצוע הזהה לתפקידם בפועל, הגדרת תפקידם תוחלף ובהתאמה רמת משרתם.
ו. במידה והנבחנים עומדים בהסמכה למקצוע ברמת משרה המוגדרת גבוהה מרמת המשרה שלהם, הגדרת תפקידם תוחלף ובהתאמה רמת משרתם.
ז. ההסמכה למקצועות הגנת הסייבר תתבצע במספר מועדים על מנת לאפשר לכלל אנשי המקצוע לקבל הסמכות.

10. **תכנית העבודה**
א. **יישום והטמעה**
הגדרת בעלי התפקידים הנדרשים וכן רמות המשרה בתחום הגנת הסייבר במשרדים וביחידות הסמך ייקבעו בהתאם לתפקוד אגפי מערכות מידע שמובילה נציבות שירות המדינה בהיוועצות עם מערך הסייבר הלאומי ויה"ב.
יובהר כי בשלב זה אין תוספת תקציבית למשרד עבור משרות חדשות.
במידה והמשרד מציג מקור תקציבי למימוש התפקידים יש לפנות לרפרנט המשרד בנציבות שירות המדינה ליצירת המשרות החדשות, בהתאם לסיווג רמות המשרה שאושרו ולהיערך לאיוש המשרות.

להשלמה יצוין כי במכרז בתי תוכנה מוגדרים שירותים מקצועיים המאפשרים מענה חלקי לצרכים ארגוניים מוגדרים בתחום הגנת הסייבר. עם זאת רכש שירותים מקצועיים בהתאם למכרז בתי תוכנה, אינו מהווה תחליף מלא לצורך בעובדי מדינה בתפקידים המוגדרים בחוזר זה, זאת בשל האיסור על הפעלת סמכויות שלטוניות או ניהוליות הנגזרות מתיאורי התפקיד המוגדרים בחוזר, בידי מי שאינם עובדי מדינה. נציבות שירות המדינה תוביל צוות למימוש התבחינים, אשר במסגרתו תיקבע רמת המשרה בכל משרד, שותפי הצוות הם נציגי מערך הסייבר הלאומי ויה"ב.

ב. עלויות תקינה

במקרים בהם קיימים עובדים המבצעים תפקידים אלו ועומדים בדרישות המקצועיות שהוגדרו בתיאורי התפקיד ותקן משרתם נמוך מהתקן המאושר, יש לפנות לרפרנט המשרד בנציבות שירות המדינה על מנת לשדרג את המשרה, בהתאם לרמות המשרות שאושרו.

מאחר ומדובר במהלך חדש ורוחבי, המשרדים ויחידות הסמך לא יחויבו בעלות בגין שינויי התקינה של משרות התפקידים בתחום הגנת הסייבר.

בקשות לשינויי תקינה של משרות נוספות מעבר למה שהוגדר לכל משרד בצוות שלעיל, ייבחנו על פי מדיניות הנציבות ובגין שינויי תקן אלה יחויב המשרד בעלות השינויים.

בכל שאלה או הבהרה ליישום האמור לעיל אבקשכם לפנות לגבי אורטל חוברה המרכזת את הטיפול בנושא זה.

בברכה,

אבי חליבה
הממונה על משרדי הממשלה
ויחידות הסמך

בכל מקרה של סתירה בין הוראות חוזר זה להוראות התקשי"ר, הוראות התקשי"ר הן ההוראות המחייבות.

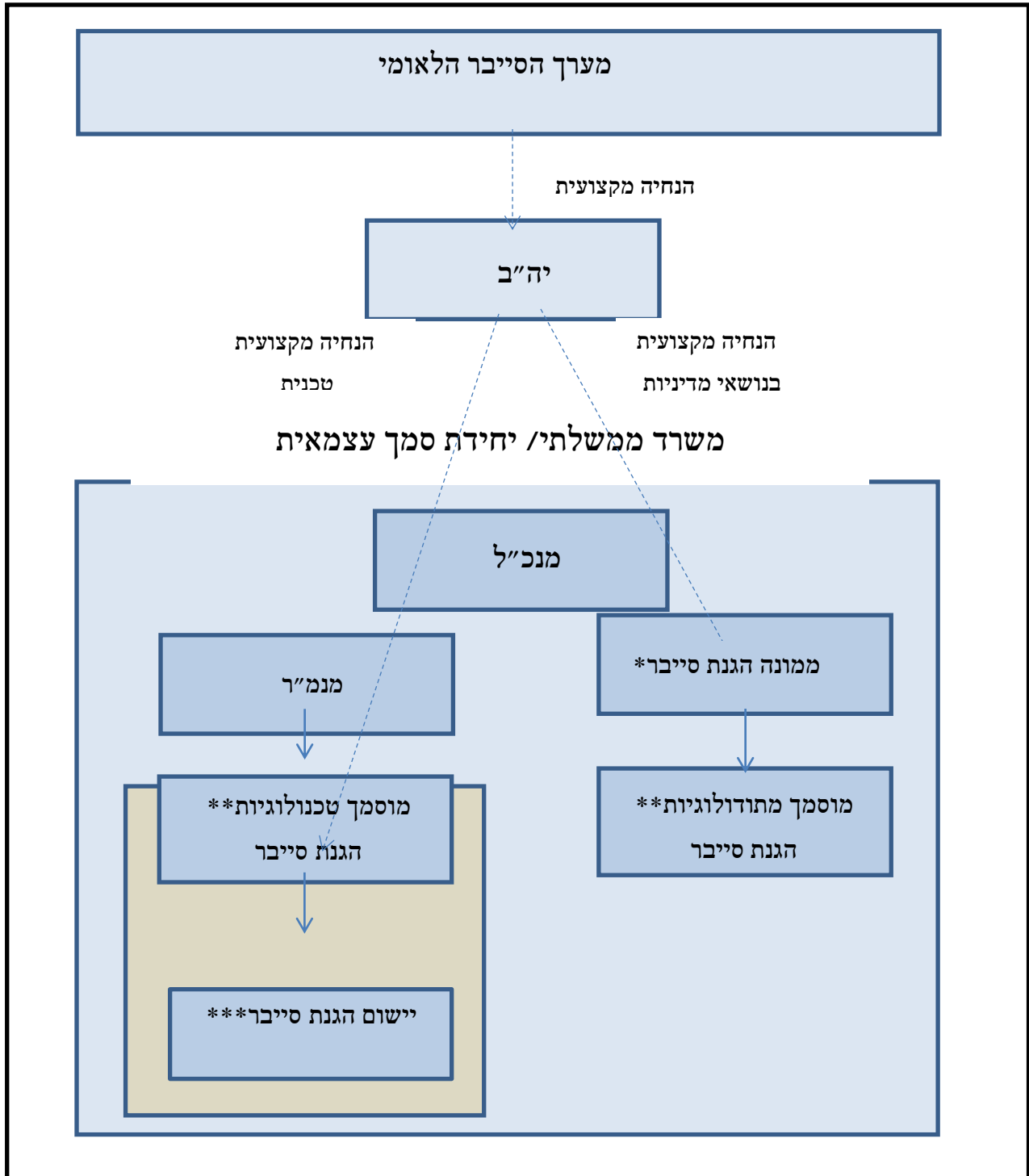
העתק:

פרופ' דניאל הרשקוביץ, נציב שירות המדינה
מר יאיר פראנק, ראש רשות התקשוב הממשלתי, משרד ראש הממשלה
מר יגאל אונא, ר' מערך הסייבר הלאומי
גבי אילה גונן-אשרי, הממונה על מערכת הביטחון, נציבות שירות המדינה
מר יוני דוקן, מנהל אגף בכיר, הממונה על מערכת הבריאות, נציבות שירות המדינה
מר רפאל פרנקו, ר' מכלול עמידות, מערך הסייבר הלאומי
גבי שני שרביט, סמנכ"לית בכירה מדיניות, מערך הסייבר הלאומי
גבי ז'קלין בן-בסט, ר' אגף תכנון ובקרה, מערך הסייבר הלאומי
מנהלי משאבי אנוש במשרדי הממשלה ויח' הסמך
מנהלי אגפי מערכות מידע במשרדי הממשלה ויח' הסמך
רפרנטים במשרדי הממשלה ויח' הסמך
רפרנטים במערכת הביטחון

נספח א' - מינוי בעלי תפקידים בתחום הגנת הסייבר בממשלה

* במידה וממונה הגנת הסייבר הינו המנמ"ר - מוסמך מתודולוגיות הגנת הסייבר יוכפף אליו.
 ** מוסמך מתודולוגיות ומוסמך טכנולוגיות - תקנון ורמת משרה בהתאם לסיווג היחידה.
 *** יישום הגנת סייבר בכל משרד/יחידת סמך עצמאית.